Слаўся, Айчына ты наша свабодная!

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЁ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАЙЧЫННІКАМІ

№ 72 (566) | Верасень 1962 г. | Год выдання 8-ы

Правакацыйны палёт У-2

Нота пратэста ўрада СССР ураду ЗША

4 верасня намеснік Міністра замежных спраў СССР Г. М. Пушкін прыняў часовага паверанага ў справах ЗША ў СССР Дж. М. Максуіні і ўручыў яму наступную ноту пратэсту ўрада СССР ураду ЗША.

Урад Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік лічыць неабходным заявіць ураду Злучаных Штатаў Амерыкі наступнае.

Паводле правераных даных, 30 жніўня г. г. у 19 гадзін 21 мінуту па маскоўскаму часу амерыканскі разведвальны самалёт У-2 уварваўся ў паветраную прастору Савецкага Саюза на Далёкім Усходзе за 65 кіламетраў на ўсход ад горада Паўднёва-Сахалінска і на працягу 9 мінут ляцеў над тэрыторыяй і тэрытарыяльнымі водамі СССР.

Гэта грубае парушэнне амерыканскім самалётам-раздведчыкам дзяржаўнай граніцы Савецкага Саюза мае яўна правакацыйны характар. Агульнавядома, да якіх сур'ёзных міжнародных ускладненняў прывёў шпіёнскі палёт Пауэрса на самалёце У-2 у маі 1960 г. і якое абурэнне сусветнай грамадскасці выклікала вераломства ранейшага ўрада ЗША, выкрытае тады перад усім светам. Гэтыя агрэсіўныя дзеянні ўрада Эйзенхауэра прывялі да зрыву нарады ў вярхах, да рэзкага абвастрэння ўсёй міжнароднай абстаноўкі, узмацнілі трывогу народаў усіх краін за лёс міру іляглі вялікім цяжарам на адносіны паміж СССР і ЗША.

Іменна таму Савецкі ўрад з задавальненнем успрыняў заяву прэзідэнта Кенедзі ў студзені мінулага года аб тым, што ён аддаў распараджэнне не аднаўляць палёты самалётаў У-2 і не дапускаць парушэння амерыканскімі самалётамі дзяржаўных граніц Савецкага Саюза.

У сувязі з новым выпадкам грубага парушэння амерыканскім самалётам У-2 савецкай паветранай прасторы ўзнікае законнае пытанне: што гэта — адраджэнне старой, асуджанай самім прэзідэнтам Кенедзі, разбойніцкай практыкі ранейшага ўрада? Або гэта — правакацыйная акцыя тых ваяўнічых колаў у ЗША, якія хацелі б стварыць новы міжнародны канфлікт накшталт канфлікту 1960 года і яшчэ раз да крайнасці накаліць абстаноўку?

Урад ЗША павінен даць ясны адказ на гэта пытанне.

У апошні час паступаюць звесткі аб актывізацыі дзейнасці амерыканскіх разведвальных самалётаў У-2 недалёка ад граніц Савецкага Саюза. Самалёты У-2 зноў з'явіліся на авіябазах у Англіі; такія ж самалёты-разведчыкі У-2 базіруюцца на амерыканскіх базах у Японіі, Турцыі, ФРГ і робяць палёты з гэтых баз.

Пры гэтым зноў у ход пачалі пускацца прыкладна такія ж версіі адносна мэт такіх палётаў, з якімі выступаў урад Эйзенхауэра, пакуль ён не аказаўся злоўленым на месцы злачынства.

Урад Злучаных Штатаў павінен добра ведаць, у якое становішча ён ставіць сваіх саюзнікаў. Савецкі ўрад у свой час самым сур'ёзным чынам папярэджваў аб самых цяжкіх выніках для тых краін, урады якіх прадстаўляюць сваю тэрыторыю амерыканскім ваенным самалётам для падрыхтоўкі і здзяйснення ўварванняў у межы СССР. Ён таксама папярэджваў, што калі такія правакацыі будуць паўтарацца, Савецкі ўрад будзе вымушаны прыняць патрэбныя меры ў адказ, аж да абясшкоджання ваенных баз, выкарыстоўваемых супраць Савецкага Саюза. Няма неабходнасці напамінаць, што гэтыя папярэджанні поўнасцю застаюцца ў сіле.

Савецкі ўрад заяўляе ўраду ЗША рашучы пратэст з прычыны новага грубага парушэння амерыканскім самалётам-разведчыкам дзяржаўнай граніцы Савецкага Саюза. Ён чакае, што ўрад ЗША строга пакарае асоб, якія вінаваты ў арганізацыі гэтага палёту амерыканскага самалёта У-2, і прыме неадкладныя меры да недапушчэння надалей парушэнняў савецкай паветранай прасторы.

Калі з боку ўрада ЗША гэтага не будзе зроблена, то Савецкі ўрад прыме меры, якія ён палічыць неабходнымі для засцярогі бяспекі сваіх граніц у выпадку новых парушэнняў. Разам з тым Савецкі ўрад пакідае за сабой права паставіць пытанне аб агрэсіўных дзеяннях ЗША на Генеральнай Асамблеі Арганізацыі Аб'яднаных Нацый.

Масква, 4 верасня 1962 года.

ЮБІЛЕЙНЫ ТРАКТАР

ПЕТРАЗАВОДСК. ПЯЦІТЫСЯЧНЫ ТРАЛЕВАЧНЫ ТРАКТАР «ТДТ-40» СЫШОЎ З ГАЛОЎНАГА КАНВЕЕРА АНЕЖСКАГА ТРАКТАРНАГА ЗАВОДА. ЁН АДПРАЎЛЕН У АДРАС АРХАНГЕЛЬСКАГА САЎНАРГАСА.

Больш 20-ці год працуе ўрачом Пінскай бальніцы хірург Іосіф Кліменцьевіч Крук. За гэты час ён зрабіў тысячы розных аперацый, многім людзям вярнуў жыццё. На здымку: І. К. Крук (злева) са студэнтамі Мінскага медыцынскага інстытута, якія знаходзяцца на практыцы ў Пінску.

Буйныя залежы граніту

На поўдні Беларусі, у раёне Жыткавіч, адкрыты буйныя залежы высакаякаснага граніту.

Новае месцанараджэнне, як паведамілі ў Белгалоўгеалогіі, поўнасцю задаволіць патрэбнасці рэспублікі ў гранітнай шчабёнцы для вытворчасці бетону і баласціроўкі чыгунак з высокімі скорасцямі руху.

Цяпер вядуцца неабходныя тэхніка-эканамічныя разлікі. Выпрабаванні на трываласць даказалі, што беларускі граніт не ўступае ўкраінскаму. Новыя залежы выяўлены паблізу чыгункі, што значна аблегчыць умовы здабычы і транспартыроўкі да месц спажывання.

Пакупкі калгаснікаў

З кожным годам усё больш з'яўляецца каштоўных рэчаў у дамах калгаснікаў сельгасарцелі «Чырвоны сцяг» Валожынскага раёна. Толькі за апошні час хлебаробы купілі прыкладна 60 веласіпедаў, 30 швейных машын, 31 радыёпрыёмнік, 10 матацыклаў і 8 тэлевізараў.

Ударніца камуністычнай працы Ірына Шышко — адна з перадавых работніц круцільнага цэха Мінскага камвольнага камбіната. Па пачыну маскоўскіх тэкстыльшчыкаў яна перайшла на абслугоўванне 600 верацёнаў замест 400. На здымку: Ірына Шышко за работай.

Мінскі маторны

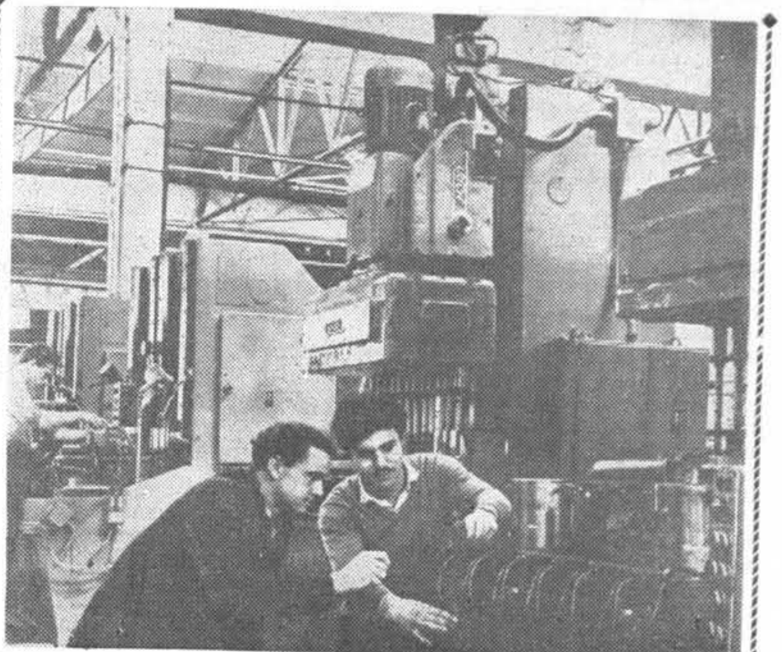

Паўтара года назад на адной з ускраін Мінска, па суседству з трактарным заводам, пачалося ўзвядзенне новага прадпрыемства беларускага машынабудавання — маторнага завода. Цяпер на былой пустэчы, каля ўзлеску, ўзвышаецца велічны будынак дызельнага корпуса, заканчваецца будаўніцтва склада гатовай прадукцыі, цэха брыкетавання стружкі, узводзіцца цэх алюмініевага ліцця, пракладваюцца ўнутрызаводскія камунікацыі. Побач, на тэрыторыі трактарнага завода, узводзяцца цэхі чыгуннага ліцця і сталеліцейны.

Многія тысячы кубаметраў фундаментаў і зборных канструкцый укладзены і змантыраваны ў галоўным корпусе. Праекціроўшчыкі і будаўнікі прыклалі нямала намаганняў для стварэння ў ім гібкай, передавой тэхналогіі вытворчых працэсаў. У цэху прасторна, светла.

Дызельны корпус завода — пускавы аб'ект. У чацвёртым квартале гэтага года ён ужо дасць першую прадукцыю — некалькі тысяч магутных рухавікоў.

— Наш завод, — расказвае галоўны інжынер Канстанцін Паўлавіч Забродзін, — будзе высокамеханізаваным прадпрыемствам. Для апрацоўкі дэталей і іх зборкі намечана ўстанавіць 32 аўтаматычныя лініі, сотні агрэгатных, металарэзных і іншых спецыяльных станкоў.

Упершыню ў рэспубліцы тут шырокае выкарыстанне знойдуць падвясныя штурхаючыя канвееры з аўтаматычным адрасаваннем грузаў. Іх агульная даўжыня складзе каля шасці кіламетраў. Па аднаму канвееру ліццё, пакоўкі, загатоўкі будуць падавацца на розныя ўчасткі для апрацоўкі. Па другому — дэталі з механічных цэхаў паступяць на галоўны канвеер зборкі. Адсюль транспартныя збудаванні даставяць маторы на выпрабавальную станцыю, а затым на трактарны завод і склад гатовай прадукцыі.

Аўтаматы, паўаўтаматы, канвееры будуць паслухмяна выконваць волю чалавека. Роля рабочага звядзецца да таго, каб забяспечваць агрэгаты загатоўкамі, уключаць станкі і сачыць за іх работай. Працаёмкасць вырабу рухавіка на новым прадпрыемстве будзе ў два разы меншая, чым на Мінскім трактарным заводзе.

Маторны завод будуе ўся краіна. Сюды шлюць абсталяванне прадпрыемствы Масквы, Ленінграда, Харкава, Кіева, Адэсы, Разані і іншых гарадоў — усяго каля ста прадпрыемстваў краіны. І гэта яшчэ адно яркае праяўленне ленінскай дружбы народаў.

Н. ВАСІЛЕЎСКІ.

★

НА ЗДЫМКУ: у дызельным корпусе завода.

Новае Кашалёва

За апошнія два гады ў вёсцы Кашалёва Навагрудскага раёна з'явілася больш чым дваццаць новых жылых дамоў. Усе кватэры калгаснікаў сельгасарцелі імя Дзяржынскага электрыфікаваны і радыёфікаваны. Будаўніцтву жылля і іх добраўпарадкаванню ўдзяляе вялікую ўвагу праўленне арцелі. У Кашалёве на сродкі калгаса ўзводзіцца яшчэ дзевяць дамоў з цэглы, тры з іх ужо засялілі. Будуецца таксама сярэдняя школа.

Гэтым летам на вуліцах Кашалёва экскаватар пракладвае траншэю пад вадаправод. Буравы калодзеж ужо гатовы. Вядзецца мантаж воданапорнай вежы і ўкладка труб. На першых парах плануецца ўстанавіць уздоўж вуліц сем водаразборных калонак. Затым пачнецца работа па падачы вады ў кватэры калгаснікаў.

А. РУДЗІК.

ЧЫСТАЕ РАННЕ

НЕЯК у пачатку мінулай восені я вяртаўся з Мінска. Ехаў аўтобусам па Магілёўскай шашы. Не даязджаючы Чэрвеня, праз ветравое шкло я ўгледзеў па дарозе камфартабельны блакітны легкавічок, ля якога таўклося з паўдзесятка чалавек. У цэнтры мітусіўся невысокі жвавы чалавечак у цёмных акулярах з фотаапаратам на грудзях. Ён энергічна жэстыкуляваў і раз-пораз выпростваў руку ў напрамку недалёкага сяла.

Адзін з тых, што стаялі ля машыны, узняў руку, «галасуючы». Аўтобус спыніўся ў некалькіх кроках ад легкавічка, шафёр адчыніў дзверцы.

— Падкінь, браток, да Беразіно,—хуценька падыйшоў да адчыненых дзверцаў немалады ўжо мужчына, апрануты па-гарадскому.

— Сядайце, — ветліва кіўнуў вадзіцель і паказаў новаму пасажыру свабоднае, кандуктарскае месца побач з сабой.

Шафёру, пэўна, нямала прышлося ўжо наглядзецца на гасцей з таго боку ды і ў марках машын ён ведаў толк, таму ён хутчэй, чым хто-небудзь з нас, здагадаўся, што вяртлявы грамадзянін з фотаапаратам — замежны турыст.

— Дарогі пытаецца, — сказаў новы пасажыр. — Аж з Бельгіі прыкаціў і вось блудзіць. Яму кажуць: «Гэта і ёсць тыя самыя мясціны, куды ехаў», а ён не верыць. Дзівак!..

Вадзіцель аўтобуса аказаўся цікаўным хлопцам і не спяшаўся ехаць. Ён высунуўся з машыны і, усміхаючыся, стаў слухаць, што даводзілі вяртляваму «дзіваку» трое нашых землякоў. Слухаў і я, бо сядзеў якраз ля самага выхаду.

— Ды не, што вы? Мы сур'ёзна, — пераконваў недаверлівага турыста інтэлігентны на выгляд мужчына. — Гэта не рабочы пасёлак, а калгас, тая самая вёска, якая вам трэба.

— Не разумею, — турыст зняў акуляры, агледзеў наваколле, пагартаў нейкую кніжачку, пэўна, даведнік. — Я тут жыў некалі і... Няўжо гэта тыя мясціны?

— Жылі, кажаце? — перапытаў малады хлопец з матавеласіпедам. — Ці даўно?

— Даўно, — адказаў замежны госць. — Быў я тады, вось як ты.

— Ф'ю—прысвіснуў хлопец і, спачувальна гледзячы на колішняга свайго земляка, дакорліва паківаў галавой. — Гэта, бадай, гадоў сорак з гакам мінула. Даўненька, нічога не скажаш. — Хлопец памаўчаў з хвіліну, потым працягваў: — Тае вёскі, якую вы памятаеце, няма. Во, новую адбудавалі.

— Каласальна! — сказаў былы жыхар тутэйшых месц і шчоўкнуў фотаапаратам. — А скажыце, тут парк быў, ліпавы, яго што — высеклі?

— Панскі? — перапытаў вусаты дзядзька, які дагэтуль маўчаў. — Чаму ж, парк цэлы. Ён з таго боку сяла, не відно адсюль... Прабачце, вы часам не сваяк таго пана, што быў тут?

— Сын, — глуха адказаў бельгіец.

— Вось ён хто! — засмяяўся вадзіцель аўтобуса, зачыніўшы дзверцы. — Палацы свае прыехаў паглядзець паніч. Паглядзі, як мы тут без пана жывём.

Аўтобус зрушыў з месца, абмінаючы легкавічок паніча. Я міжволі азірнуўся. Нешта карцела яшчэ раз паглядзець на чалавека, які прыехаў палюбавацца на колішнія свае ўладанні. Яму, пэўна, і ў галаву не прыходзіла, што даўнымдаўно і назаўсёды сцёрліся яго сляды з гэтай зямлі, што не засталося аніякіх прыкмет таго даўняга жыцця, якое снілася яму ўсе гэтыя сорак з лішнім гадоў.

І вось стаіць на шашы аслупянелы замежны госць, глядзіць на наша новае жыццё, на нашу новую вёску і ўсклікае: «Каласальна!»

І сапраўды, наша вёска наступае ўжо на пяты гораду, даганяе яго. І няхай не ўсюды яшчэ будуюць дамы з цэглы, аднак у вёску трывала ўвайшоў побыт, які мала чым адрозніваецца ад гарадскога.

Узяць, напрыклад, Касцюкоўшчыну, колішнюю глухамань, забыты кут былой Магілёўскай губерні.

А паглядзіце цяпер на Касцюкоўшчыну, прыслухайцеся, як гамоніць гэты край. Дзень і ноч праз яго грукочуць цягнікі, ад аўтамашын гудуць дарогі, сотні трактараў будзяць прасцяг.

Завітайце ў любую вёску — усюды рост, абнаўленне, радасныя перамены. Узяць, скажам, Саматэвічы. Да рэвалюцыі людзі тут жылі ў цеснаце, цемнаце і голадзе. А сёння Саматэвічы — цэнтр буйнага саўгаса. Шырока і роўна пралеглі тут вуліцы. Домікі акуратныя, з густам аддзеланыя. І амаль усе на цагляных падмурках, крытыя гонтам, бляхай ці шыферам. На заходняй ускраіне сяла з'явілася новая вуліца. У першыя цагляныя дамы тут усяліліся ўжо навасельцы. У будучым тут мяркуецца ўзводзіць шматпавярховыя дамы— на 8, 16, 32 кватэры. Будаўнічы матэрыял для гэтай мэты ёсць свой: у саўгасе ўласны цагельны завод.

У Саматэвічах працуе стацыянарная кінаўстаноўка, ёсць сярэдняя і пачатковая школы, клуб, бібліятэка, некалькі магазінаў, дзіцячы сад, яслі, сталовая, пякарня.

А калі глядзіш на каторага дзеда, так не адразу зразумееш, ці гэта настаўнік-пенсіянер ці спрадвечны хлебароб? На ім акуратненькі гарнітур, кашуля, як іскарка, чаравікі парыпваюць.

— А чаму ж не прыбірацца? — гаворыць пенсіянер Якаў Прохаравіч Баценкаў. — Гэта не тое, што даўней: адны чобаты на век, а вянчальны свой гарнітур берагуць на смерць. А цяпер і святочнае ёсць, і будзённае, і такое, што ля дому— усё асобна.

Якаў Прохаравіч расказвае пра сябе, пра сваіх дзяцей. Сямёра іх у яго, і ўсе яны знайшлі занятак па душы. Дзве дачкі жывуць у Саматэвічах, свае сем'і маюць, малодшы сын пакуль што пры бацьку—ходзіць у дзесяты клас, астатнія павывучваліся, паехалі ў свет. Задаволены Якаў Прохаравіч сваім жыццём. Дзяржава добрую пенсію плаціць, дзеці не забываюць.

Дарэчы, пра моладзь. Колькі саматэўцаў вучыцца зараз у інстытутах, акадэміях, тэхнікумах. Ледзьве не ў кожнай хаце ёсць студэнты. Не збяднелі духоўна і тыя юнакі і дзяўчаты, што, закончыўшы дзесяцігодку, засталіся дома і цяпер працуюць на фермах, палях, у трактарных брыгадах. Яны любяць і ўмеюць паспрачацца аб літаратуры, музыцы. Ёсць у Саматэвічах і свае мастакі. Нядаўна тут была арганізавана выстаўка карцін загадчыка клуба Івана Мінаева і студэнта Уладзіміра Усціменкі. 70 работ было прадстаўлена мастакамі. Хто ведае, можа, з Мінаева і Усціменкі ў будучым выйдуць выдатныя мастакі, як выйшаў адсюль вядомы на ўвесь Савецкі Саюз паэт Аркадзь Куляшоў.

Такіх вёсак, як Саматэвічы, багата на Касцюкоўшчыне. Вось, напрыклад, Бялынкавічы, Забычанне, Печанеж, Бароньк і шмат іншых. Культурна і заможна жывуць людзі, на гарадскі лад абсталёўваюць свае кватэры, набываюць радыёпрыёмнікі, халадзільнікі і іншыя рэчы. Веласіпедаў дык па некалькі ў кожным двары, багата ёсць матацыклаў. І што ні год, то новыя перамены. У сучасны момант да самых аддаленых вёсак крочаць слупы высакавольтавай лініі. Праз які год-два ток Васілевіцкай ДРЭС засвеціць у кожнай хаце раёна.

На маладой звонкай нашай зямлі чыстае ранне. Яно разгараецца ў цудоўны сонечны дзень — дзень камунізма.

Васіль НІКАЛАЕНКА.

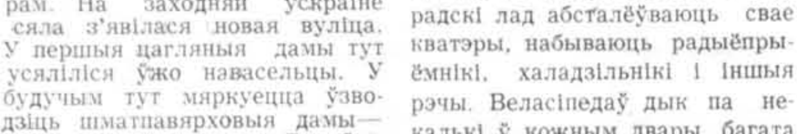

На здымках: уверсе — адна з вуліц Магілёва, унізе—новы магазін у Касцюковічах.

Перадавая свінарка саўгаса «Індустрыя» Пухавіцкага раёна Нэля Іванова і галоўны заатэхнік саўгаса Сяргей Андрэевіч Бондараў. Саўгас славіцца сваімі жывёлагадоўчымі поспехамі.

НЕСПАКОЙНЫЯ ПЕНСІЯНЕРЫ

Горад Брэст — адзін з прыгожых куткоў Беларусі. Большасць людзей, якія прыязджаюць у Савецкі Саюз, перш за ўсё трапляюць у Брэст. Госці наведваюць увайшоўшую ў гісторыю легендарную Брэсцкую крэпасць, любуюцца прыгожымі гарадскімі кварталамі.

Жывуць у гэтым горадзе працавітыя людзі. Ажно з Аргенціны прыехалі сюды Кунда Павел Сцяпанавіч і Марыя Антонаўна. Цёпла, па-мацярынску сустрэла іх Радзіма. Гарадскі Савет даў ім на дваіх двухпакаёвую кватэру з газам, ваннай і кухняй. Павел Сцяпанавіч атрымаў добрую пенсію, яму залічылі і доўгія гады працы на капіталістаў. Атрымлівае пенсію і Марыя Антонаўна. Павел Сцяпанавіч з жалем успамінае гады бадзяння на чужыне ў пошуках кавалка хлеба.

Адбылося гэта яшчэ ў маладыя гады, калі сын малазямельнага селяніна з вёскі Ялава Пружанскага раёна паехаў у пошуках шчасця ў далёкую Аргенціну.

Няласкава сустрэла чужына. Аргенцінскія песа, як і польскія злотыя доўга не трымаліся ў дзіравых кішэнях беларускага юнака.

Бароначы свае інтарэсы, рабочыя аб'ядноўваліся ў розныя арганізацыі. Кунда не застаўся ўбаку. Дзякуючы падтрымцы рабочых, жыць і працаваць стала лягчэй.

Даўно ўжо падабалася Паўлу Сцяпанавічу прыгожая дзяўчына, якая так добра спявала народныя украінскія песні. Гэтыя песні напаміналі яму Радзіму, а іх выканаўца была для яго самай прыгожай дзяўчынай на зямлі. Яны пажаніліся. Здавалася, нарэшце, прыйшло шчасце, аб якім ён так доўга марыў. Нарадзілася дачка. Але бяда зайшла з другога боку: малады бацька стаў беспрацоўным. Цэлых пяць год жабрацтва, уніжэння. Не раз прыходзіла ў галаву думка аб самагубстве.

Павел Сцяпанавіч цяжка захварэў. І каб не сябры, невядома, чым бы гэта ўсё скончылася. Нарэшце, ён знайшоў работу, становішча сям'і палепшылася. Ішлі гады, а штодзённая пагроза зноў стаць беспрацоўным не пакідала сям'ю Паўла Сцяпанавіча. Пачалася другая сусветная вайна.

Весткі аб гераічнай барацьбе савецкага народа за сваю свабоду і незалежнасць дайшлі і да Аргенціны. Паднялі галовы фашысты. Але ўвесь народ Аргенціны, асабліва рускія, беларускія, украінскія эмігранты, усёй душой былі на баку савецкага народа. Многім хацелася паехаць на Радзіму абараняць сваю зямлю ад ворага. Сярод іх быў і Павел Сцяпанавіч. Толькі мясцовы ўрад не дазволіў ім здзейсніць свае намеры.

Калі ж прадставілася першая магчымасць, Кунда разам са сваёй сям'ёй вярнуўся на Радзіму.

Аб сваім цяперашнім жыцці Павел Сцяпанавіч гаворыць з радасцю і гонарам:

— Чаго мне цяпер лепшага хацець: кватэра ў мяне добрая, пенсіі з мяне хапае. Дачка Аня таксама знайшла сваё шчасце. Яна працуе канструктарам на Мінскім заводзе аўтаматычных ліній, муж яе Мікалай Ціхан працуе токарам. Ён нядаўна скончыў 10 класаў вячэрняй школы, думае паступаць у інстытут. Яго брат атрымаў вышэйшую медыцынскую адукацыю. Ажаніўся з мінчанкай, якая таксама скончыла медінстытут.

— Усё гэта тут, на Радзіме, звычайныя і простыя рэчы, — гаворыць Павел Сцяпанавіч. — У Аргенціне таксама ёсць і інстытуты, і універсітэты, але гэта не для рабочага чалавека, бо ўсё рашаюць грошы.

Зайшла гутарка пра дзяцей. і Марыя Антонаўна Кунда сказала:

— Калі і ёсць на зямлі для дзяцей рай, дык гэта ў Савецкім Саюзе. Тут ім і бясплатнае навучанне, і санаторыі, і палацы піянераў, і лагеры, і дзіцячыя сады. А галоўнае — усё гэта бясплатна. Так што самай шчаслівай з усіх нас будзе наша Танюша, дачушка маёй Ані. Яна ў нас выдатніца, скончыла ў гэтым годзе першы клас. Цяпер яна гасцюе ў нас. Яе шчасце яшчэ ўперадзе.

Таня, як і яе бацькі, размаўляе на роднай мове, умее гаварыць і па-іспанску.

— Няхай ведае мову і таго народа, сярод якога прайшло наша маладое жыццё, — гаворыць Павел Сцяпанавіч. — Гэта добры, працавіты і гасцінны народ.

Павел Сцяпанавіч упэўнены, што і аргенцінскі народ даб'ецца свайго шчасця, свабоды і незалежнасці.

Паўлу Сцяпанавічу ўжо за шэсцьдзесят. Ён мае ўсё для адпачынку, для адпачынку. Ды не такі ён чалавек, каб сядзець без справы. Трэба ж праверыць, як ідзе гандаль у магазінах, як размяркоўваюць кватэры, ці не трэба каму дапамагчы.

— А вось гэтая вялікая клумба на агульным двары, гэтая алейка з каштанаў і таполяў пасаджаны і дагледжаны самім беспакойным пенсіянерам, — гаворыць Марыя Антонаўна.

— Не верце ёй, — смяецца Павел Сцяпанавіч, — тут жа палавіна і яе работы.

У гэты час, пераскокваючы з ножкі на ножку, з прыгожым букетам кветак падбегла ўся расчырванелая, як пунсовая кветка, унучка Таня.

Я глядзеў на гэтых шчаслівых людзей, і мне ўспомнілася ўсходняя легенда аб тым, як сустракаў малады арлёнак у гарах старога арла, які прыляцеў з няволі.

Міхась СКРЫПКА.

Па бясплатных пуцёўках

У канцы жніўня калгаснік калгаса імя Калініна Карэліцкага раёна Міхаіл Якімашка выехаў у санаторый «Зеленаградск» Калінінградскай вобласці. Пуцёўка для лячэння яму выдадзена бясплатна ў раённым аддзеле сацыяльнага забеспячэння.

Многія працоўныя раёна пабывалі сёлета ў санаторыях і дамах адпачынку за кошт дзяржавы. У сочынскім санаторыі «Беларусь» на працягу месяца знаходзіўся на лячэнні інвалід Вялікай Айчыннай вайны хлебароб калгаса «Сцяг працы» Сяргей Дзёмух.

Д. ЗІНГЕР.

Пішуць землякі!

ПРАГРЭС НЕЛЬГА СПЫНІЦЬ

Паважаныя суайчыннікі!

Увесь свет здзіўлены паспяховым палётам Нікалаева і Паповіча. Нават самыя рэакцыйныя газеты ЗША не адмаўляюць, што Савецкі Саюз зрабіў грандыёзныя дасягненні ў даследаванні космасу. І прэзідэнт Кенедзі міжволі прызнаў адсталасць ЗША ў галіне касманаўтыкі, імкнучыся перакanаць амерыканцаў, што адсталасць «часовая». А Веб, начальнік упраўлення па аэранаўтыцы, заявіў: «А ўсё ж ЗША трапяць на Месяц першымі, раней за рускіх».

Сваім выхваляннем Веб стараўся, як яму здавалася, зменшыць поспехі сацыялістычнай краіны — Савецкага Саюза. Англійскія вучоныя высмеялі хвалька.

Савецкія людзі не хваляцца, не пустасловяць, а проста робяць сваю высакародную справу ў імя навукі і на карысць усяму чалавецтву, і ўвесь свет бачыць іх бліскучыя вынікі і захапляецца. А што датычыцца першынства ў космасе, то аб гэтым ужо ведае кожны школьнік. Спадарожнік 1957 года праклаў дарогу ў космас і ўвайшоў у гісторыю, як і сусветны герой Юрый Гагарын. Першага спадарожніка, а таксама першага касманаўта людзі не забудуць, пакуль наша планета Зямля будзе існаваць.

На савецкім самалёце ў час пералёту з Лондана ў Маскву 15 ліпеня 1961 года мне пашчаслівілася асабіста сустрэцца з сусветным героем Гагарыным і атрымаць аўтограф. Гэты радасны выпадак застанецца ў маёй памяці да смерці.

У СССР даследаванні космасу праводзяцца ў інтарэсах усяго чалавецтва, а ў ЗША з кожным сатэлітам звязаны ваенныя планы. Амерыка яшчэ не дабралася да Месяца, а крыважэрныя эксплуататары і атамшчыкі ўжо крычаць, што з Месяца ім удасца знішчыць любога ворага на Зямлі. Значыць, удасца прымусіць любую краіну падначаліцца маленькай групе варвараў XX стагоддзя, якія заселі ў Пентагоне. Гэтыя свае варварскія якасці яны паказалі ў Карэі, у Лаосе, у Паўднёвым В'етнаме, у Лацінскай Амерыцы і ў іншых краінах, але нішто ім не дапамагае. Ніякая бомба не мае сілы спыніць барацьбу заняволеных народаў за светлую будучыню. Праўда пераможа! Мір ва ўсім свеце будзе ўстаноўлены народам, і варвары будуць выкінуты на сметнік гісторыі.

Няхай жыве мір ва ўсім свеце!

А. САВІЦКІ.

ЗША.

Радуемся вашым поспехам

Паважаны Камітэт!

Я і мае таварышы ганарымся поспехамі нашага народа ў галіне вывучэння касмічнай прасторы. Я і мае сябры, суайчыннікі, вітаем савецкі народ, Камуністычную партыю і Савецкі ўрад з паспяховым запускам касмічных караблёў «Усход-3» і «Усход-4». Нашы героі-касманаўты паказалі ўсяму свету, на што здольны Савецкі Саюз. Гэтыя падзеі яшчэ больш узнялі аўтарытэт нашай магутнай Радзімы.

Мы, вашы землякі, што воляй лёсу апынуліся за межамі Савецкага Саюза, радуемся поспехам нашых братоў. Наша радасць не мае межаў, мы не ведаем, як яе выказаць. Тут, у ФРГ, нельга на ўвесь голас гаварыць аб дасягненнях савецкіх людзей, аб велічы Савецкага Саюза. Усюды шныраць паліцэйскія малойчыкі. Яны баяцца распаўсюджвання савецкай прапаганды. Мы лічым, што паліцэйскія меры не заглушаць хвалю прывітанняў у адрас савецкіх вучоных, касманаўтаў і ўсіх людзей добрай волі.

Суайчыннікі, якія любяць сваю Радзіму:

І. ВІКТАРЧУК,
Ч. АЛЯКСЕЕЎ,
І. САВІН.

ФРГ.

ЗАЎСЁДЫ З ТАБОЙ

Дарагая рэдакцыя і Беларуская секцыя Камітэта за вяртанне на Радзіму!

Мы з вялікай цікавасцю і радасцю сачылі за палётам герояў-касманаўтаў Нікалаева і Паповіча. З хваляваннем чакалі мы іх вяртання на зямлю. Калі радыё і тэлебачанне перадало вестку аб іх прызямленні, мы плакалі ад захаплення. Нашы сэрцы былі з вамі. З вялікай цікавасцю мы слухалі прамовы з Краснай плошчы ў Маскве. Як прыемна ўдалечыні ад Радзімы адчуваць сябе грамадзянінам такой вялікай перадавой дзяржавы, як Савецкі Саюз.

Мы заўсёды з табой, Радзіма!

Землякі з Францыі:

С. ВАНІЧ,
І. МАШЭРАЎ,
Н. ІВАНКОВІЧ.

Не пазналі роднага горада

Вайна жорстка абыйшлася з многімі савецкімі людзьмі. Гэта навальніца не абмінула і мяне, адарваўшы ад Радзімы і блізкіх майму сэрцу людзей. Я жыву ў горадзе Бруселі з мужам і дачкой Пашай. Мая дачка ў мінулым годзе адпачывала ў піянерскім лагеры «Крыжоўка», недалёка ад Мінска. Паша ўдзячна савецкім людзям за тое, што яны прадаставілі ёй магчымасць пабываць разам з беларускімі піянерамі ў лагеры.

...Калісьці ў 1943 годзе мяне вывезлі гітлераўскія каты ў Германію, у фашысцкую няволю. Горад Магілёў быў тады разбураны, у раёне Лупалава стаяла некалькі драўляных хацінак. А цяпер, калі я прыехала ў Магілёў у госці да сваякоў, то не пазнала ні самога горада, ні яго ўскраін. Мой муж, як і мы з дачкой, любаваўся гэтым горадам, добра апранутымі людзьмі. Савецкія людзі не лапатнікі, не сярмяжнікі, як іх уяўляюць на Захадзе, а шчаслівыя будаўнікі цудоўнага заўтрашняга дня.

Добра жывуць савецкія людзі. Няхай яны, як і людзі ўсёй зямлі, заўсёды жывуць мірна. Няхай ніколі не будзе вайны!

Надзежда Міхайлаўна ІВАНОВА.

Перадаю сардэчнае прывітанне піянерам лагера ў Крыжоўцы ад бельгійскіх піянераў.

Паша ІВАНОВА.

КВІТНЕЕ РАДЗІМА

Я вітаю ўвесь савецкі народ і маці, якія выхавалі такіх смелых сыноў, як Андрыян Нікалаеў і Павел Паповіч. Я вітаю савецкіх кіраўнікоў з сусветна-гістарычнай перамогай у космасе. Гэты подзвіг здзівіў увесь свет. Мы, вашы землякі за мяжой, ганарымся нашай Радзімай, якая была адсталай у мінулым, а цяпер пракладвае шлях усім людзям зямнога шара.

Квітней, наша любімая Радзіма-маці!

Кацярына ШЫШ,
Дзіна ЖУКЕВІЧ.
Нью-Йорк, ЗША.

ГАНАРУСЯ

У гутарцы з карэспандэнтам газеты «Голас Радзімы» наша суайчынніца Л. М. Малеева сказала:

«Да Вялікай Айчыннай вайны я разам са сваякамі жыла ў Магілёве, вучылася ў сярэдняй школе. Але вось наш горад занялі фашысты. Аднойчы, калі мы выходзілі са школы, нас, вучняў, гітлераўцы сілком загналі ў грузавыя машыны і павезлі на Захад. Я доўга пакутавала ў лагерах.

Пасля вайны я пасябравала з сумленным італьянцам. Мы пажаніліся. Цяпер жывём у Італіі, гадуем дзяцей.

Вось ужо другі раз прыязджаю да бацькоў у Магілёў. Я ніколі не забывала аб сваім родным горадзе. Якім прыгожым ён стаў цяпер! Выраслі шматпавярховыя жылыя дамы, магазіны і ўстановы бытавога абслугоўвання. Я яшчэ раз пераканалася ў тым, што буржуазныя газеты праз крывое люстэрка паказваюць факты з савецкага ўкладу жыцця. Я глядзела ў Магілёве італьянскі кінафільм «Доўгая ноч 1943 года». Фільм паказаны савецкаму гледачу ў тым выглядзе, як яго паказваюць у Італіі, — без скажэнняў. Не маюць рацыі тыя людзі, якія сцвярджаюць, што замежныя фільмы ў Савецкім Саюзе паказваюцца савецкаму гледачу ў скажоным выглядзе.

Хачу некалькі слоў адрасаваць суайчыннікам, якія жывуць за мяжой.

Дарэмна мяне палохалі тым, што пры пераездзе праз савецкую граніцу ў мяне адбяруць дачку, а мяне выганяць з СССР. У Савецкім Саюзе суайчыннікаў сустракаюць хлебам-соллю.

Я наведала абласны краязнаўчы музей, дзе пазнаёмілася па дакументах з жахамі другой сусветнай вайны, з гераізмам савецкіх юнакоў і дзяўчат. Я пазнаёмілася з савецкімі дзяўчатамі са стужкаткацкай фабрыкі, якія зрабілі падарунак для маіх дачок. Мне спадабаліся цэхі, у якіх яны працуюць. У іх многа святла, і ўсе працэсы працы механізаваны.

Усе дзяўчаты, работніцы, маюць сярэднюю адукацыю. Многія з іх вучацца ў вышэйшых навучальных установах. Якое шчасце для чалавека, калі яму адкрыты ўсе дарогі, а галоўнае дарога да ведаў. Большасць моладзі капіталістычных краін, у прыватнасці ў Італіі, толькі цудам можа трапісаць у вышэйшую навучальную ўстанову.

Няхай усе народы свету жывуць так, як жывуць народы Савецкага Саюза. Я ганаруся савецкімі людзьмі, сваёй Радзімай».

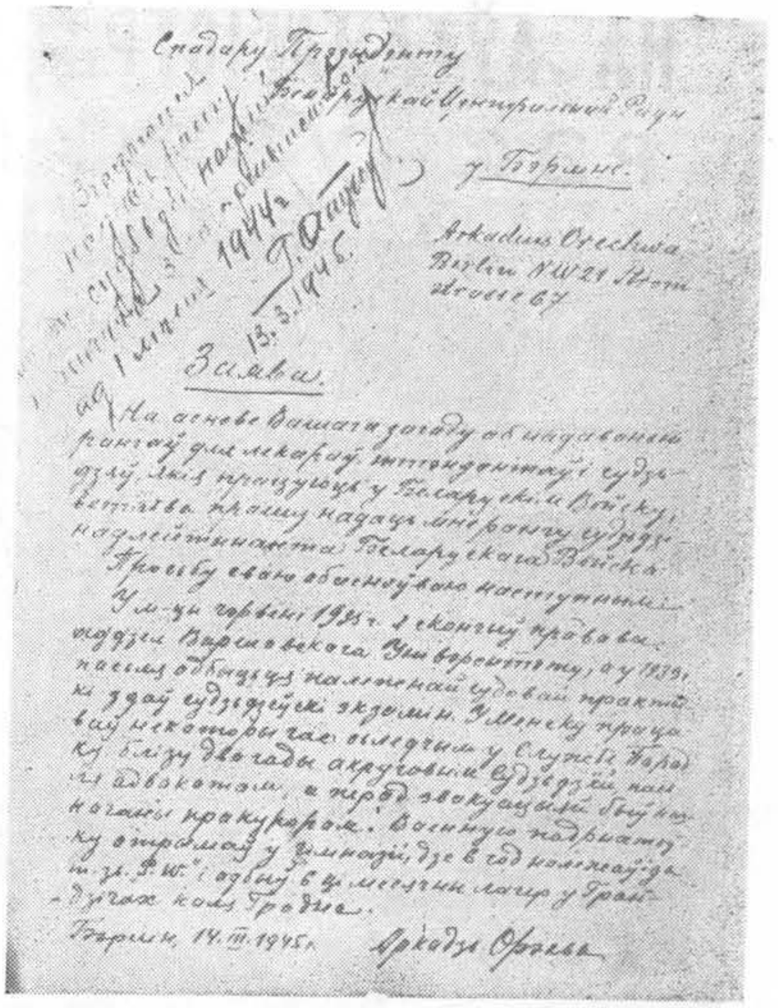

Спадару Прэзыдэнту Беларускай Цэнтральнай Рады у Берліне.

Arkadius Orechwa
Berlin NW 21 ...

Заява.

На аснове Вашага загаду аб надаваньні рангаў для лекараў, інтэндантаў і судзьдзяў, якія працуюць у Беларускім Войску, ветліва прашу надаць мне рангу судзьдзі-надлейтэнанта Беларускага Войска.

Просьбу сваю абгрунтоўваю наступным:

[illegible]

Берлін, 14.III.1945 г.

Аркадзь Арэхва

Дакумент бебурнацкай дурасці і эгаізму. Копія заявы А. Арэхвы прэзідэнту Астроўскаму.

АД РЭДАКЦЫІ:

За апошні час астроўскія, кушалі, мерлякі, станкевічы і іншыя былыя гітлераўскія памагатыя вельмі стараюцца даказаць, што ў гады акупацыі яны хоць і служылі гітлераўскім акупантам, але думалі аб народзе.

Аб чым яны думалі ў сапраўднасці, гавораць дакументы, якія знаходзяцца цяпер у архіве. Вось як непакоіўся, напрыклад, Аркадзь Арэхва аб тым, каб да поўнага разгрому гітлераўцаў ён, не дай божа, не застаўся без рангу «надлейтэнанта». І вось пад грукат артылерыі Савецкай Арміі ён строчыць прэзідэнту заяву: «Прашу надаць мне рангу надлейтэнанта беларускага войска». Бо ён, бачыце, быў у Мінску ў час акупацыі следчым, а потым пракурорам, і не аднаго беларуса паслаў на шыбеніцу. Гэтую заяву Арэхва напісаў у Берліне 14.III. 45 года. Астроўскі прачытаў яе і напісаў рэзалюцыю: «Згаджаюся». І паставіў дату — на дзень раней да падання заявы: 13.III. 45 года. Відаць, не да арэхваўскай «рангі» было Астроўскаму—трэба было ратаваць сваю скуру.

Гэты дакумент бебурнацкай дурасці і эгаізму неяк убачыла Вольга Зубко (Таполя). Верш, які мы друкуем, і з'явіўся вынікам агляду вышэй указанага дакумента.

Ну хіба ж, братцы, гэта не пацеха

РАСКАЗ СТАРОГА ЭМІГРАНТА

...На гэты раз хачу тут распавесці
Вам пра Арэхву я, што за мяжою дзесьці.
Пад час вайны у сорак першым годзе
На немцаў ён рабіў і з імі быў у згодзе.
Казаў, нібы—за Беларусь,
а сам стаў супраць Беларусі,
За немцаў у Мінскай і яшчэ якойсь акрузе.
Сваім братам
беларусам
на гора
То следчым быў,
то пракурорам.
І, так казалі, што калі быў следчым,
На допытах сваіх людзей калечыў.
Ён дзеяў, як сапраўдны запраданец,
А гаварыў, як лоўкі ашуканец.
Хапун і рвач,
Нямецкі падпявач,
Ён быў заўзяты памагаты.
Народа роднага
крывавых катаў.
Калі ж пагналі немцаў з Бацькаўшчыны,
Арэхва з жонкаю і сынам
Падмазаў салам здрадніцкія пяты
І, баючыся грознае расплаты,—
На Захад, у Нямеччыну уцёк,
Бо страх яго парадкам тут прыпёк.
І, верны да канца адступніцтву і здрадзе,
Ў Берліне засядаў у бебурнацкай радзе.
І, на'т калі былі ўжо нашы пад Берлінам,
Арэхва і тады яшчэ не кінуў
Сваіх замашак і аб славе марыў,
Хоць марыў ён усё жыццё задарам

У час, калі пара было з Берліна уцякаць,
Або за ўсе грахі адпавядаць,
Чакаць за справы чорныя расплаты,—
Арэхва, хоць масціў ужо патрошку пяты,
Ўсё ж прагнуў аж да самага астанку
Набыць сабе вайсковую ту «рангу».
І, не чакаўшы зручнага мамэнту,
Пачаў прасіць ён пана «прэзідэнта»,
Каб той хутчэй разгледзеў яго справу.
Падаў Астроўскаму ён слёзную заяву,
Дзе ўсе свае заслугі апісаў,
І аж благаў, каб «прэзідэнт» надаў
Яму «суддзі-надлейтэнанта рангу»...
Даў «прэзідэнтаві» гарэлкі шклянку,
Ды, можа, шклянку не адну,
Бо «прэзідэнт» так дзеяў, як са сну,
І напісаў Арэхве на заяве
Такую рэзалюцыю у справе,
Дзе дата папярэдняю была,
Ніж дата, што паставіў сам Арэхва...
Ну, хіба ж, братцы, гэта не пацеха?
Выходзіць, «прэзідэнт» на «рангу» згоду даў,
Раней, ніж той суддзя заяву напісаў!
Я сам на Захадзе там з імі пабываў,
Багата дурасцяў там розных прыкмячаў.
Нагледзеўся—ну і давай бог ногі!
Знайшоў дадому борздзенька дарогу.

Запісала **Вольга Зубко (Таполя).**

НА АЎТАМАГІСТРАЛЯХ РЭСПУБЛІКІ

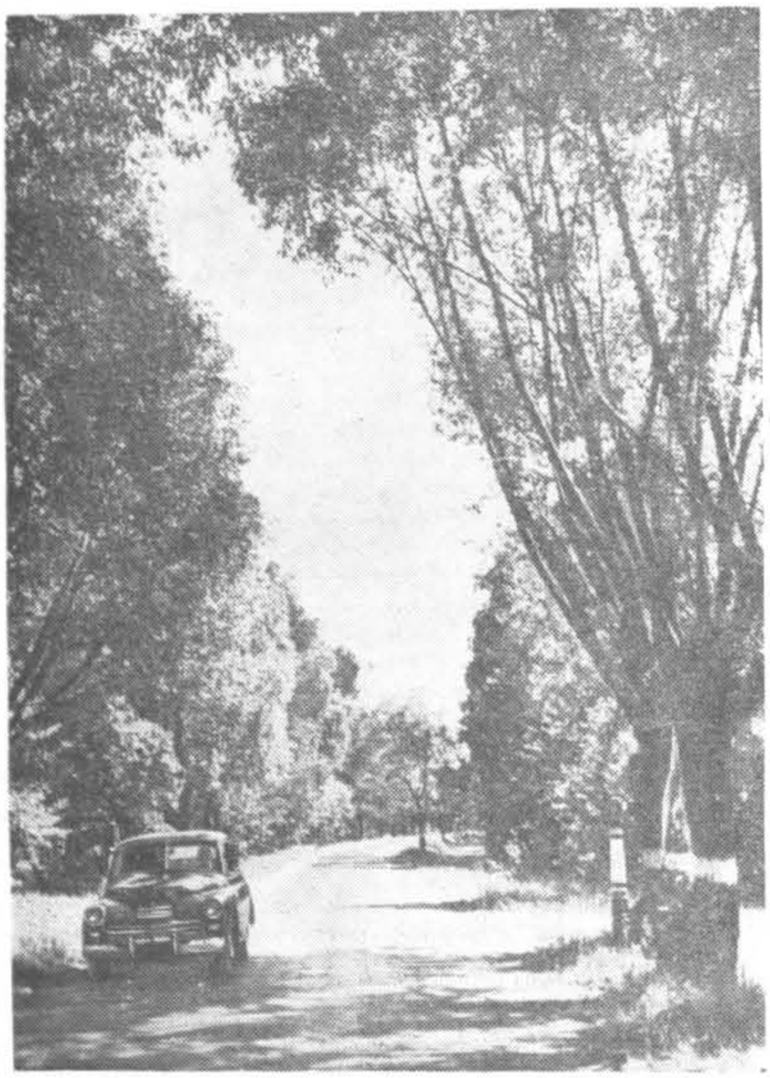

КУДЫ толькі не вядуць дарогі: у вялікія і малыя гарады, рабочыя пасёлкі, калгасныя вёскі, новабудоўлі...

Удзень і ўначы, у спякоту і холад, завіруху і дождж ідуць па дарозе аўтамабілі. Спецыялізаваныя машыны дастаўляюць будоўлям сямігодкі жалезабетонныя канструкцыі, лес, цэглу. З калгасаў і саўгасаў спяшаюцца ў гарады малакавозы, рэфрыжэратары з мясам, каўбасой салам, аўтамабілі з бульбай, яблыкамі, гуркамі.

Адна за другой выходзяць з тэрыторый фабрык і заводаў аўтамашыны з мэбляй і абуткам, радыёпрыёмнікамі і тэлевізарамі, адзеннем і тканінамі. Яны імчаць сваю прадукцыю па аўтастрадах рэспублікі, каб хутчэй даставіць яе ў магазіны для савецкіх людзей.

Хутка праносяцца па дарогах жвавыя «Масквічы». Па шашачках, якія ўпрыгожваюць кузавы велічных «Волг», кожны пазнае таксі. Калі ж вы ўбачыце легкавую машыну з лаканічным надпісам на дзверцах «Аўтапракат», ведайце: гэта едуць турысты. А вось і многамесныя камфартабельныя аўтобусы. Яны дастаўляюць людзей на курорты, у камандзіроўку, у госці...

У адным з утульных аўтобусаў «Турыст» я выехаў з Мінска ў Гродна. Перад адыходам ў салон аўтобуса ўвайшла маладая дзяўчына з газетамі і часопісамі. Я выбраў апошні нумар часопіса «Беларусь» і заняўся красвордам. Калі скончыў разгадваць яго, аўтобус ужо мчаў па шашы. Абапал шырокай магістралі раслі таполі, бярозы, ліпы. За вокнамі аўтобуса заставаліся калгасныя вёскі, новабудоўлі.

Шафёр уключыў радыёпрыёмнік. Трансліраваўся канцэрт Беларускай Дзяржаўнай акадэмічнай харавой капэлы пад кіраўніцтвам Р. Шырмы. Калі скончыўся канцэрт, мой сусед звярнуўся да мяне:

— Люблю беларускую музыку.

Мы разгаварыліся. Язэп Іванавіч — так звалі майго суседа — ехаў дамоў у Алекшыцы, што пад Гродна. У Мінску ён быў у гасцях у сыноў. Старэйшы працуе інжынерам на трактарным заводзе, а малодшы —у медыцынскім інстытуце вучыцца.

— А ведаеце, — звярнуўся да мяне Язэп Іва-авіч, — мне вось за 70 год, а аўтобусамі я параўнальна нядаўна карыстаюся.

Мой сусед уздыхнуў і працягваў гутарку:

— Перакінеш, бывала, боты цераз плячо і пачнеш адмяраць босымі нагамі кіламетры да Гродна. Толькі ля горада абуеш боты.

Сустрэча ў дарозе навяла мяне на думку расказаць нашым чытачам аб аўтастрадах Беларусі і праблемах развіцця пасажырскіх перавозак у рэспубліцы. З гэтай мэтай я наведаў намесніка начальніка Галоўнага ўпраўлення аўтатранспарту пры Савеце Міністраў БССР Івана Васільевіча Мядзведзева. Вось што ён расказаў.

У мінулым годзе аўтобусы рэспублікі штодзённа перавозілі больш мільёна пасажыраў. Гэта ў 15 разоў больш, чым у 1950 годзе. Працягласць аўтобусных ліній узрасла за апошнія восем год у 10 разоў. Аўтобуснымі маршрутамі звязаны цяпер раённыя цэнтры рэспублікі. Камфартабельныя аўтобусы ходзяць з Мінска ва ўсе абласныя гарады, з абласных цэнтраў у раёны. Наладжана аўтамабільная сувязь і ўнутры раёнаў паміж вёскамі.

Разам з Іванам Васільевічам Мядзведзевым мы пабывалі на Мінскай аўтастанцыі. Праз кожныя чатыры—пяць мінут дыктар аб'яўляў аб адпраўцы чарговага аўтобуса. Вось крануўся аўтобус у Брэст, пайшоў экспрэс у Маскву, вярнулася машына з Кіева. Пачуўся смех, ажыўленая гутарка. Гэта прыехалі з турысцкага падарожжа па Украіне студэнты політэхнічнага інстытута.

Крануўся аўтобус у горад беларускіх шахцёраў і хімікаў — Салігорск, аб'явілі пасадку на экспрэс, які ідзе на возера Нарач, ва ўлюбёнае месца адпачынку працоўных Беларусі. Месцы ў машыне займаюць рабочыя аўтамабільнага завода, друкары, у якіх на Нарачы свой дом адпачынку.

Хутка на аўтастрадах з'явяцца новыя аўтамашыны вышэйшага класа — «Карпаты» і «Украіна» Львоўскага аўтазавода. Пакуль яны праходзяць выпрабаванні на дарогах Беларусі.

Побач са стаянкай аўтобуса красуюцца маршрутныя таксі. Яны таксама курсіруюць з Мінска ва ўсе буйнейшыя гарады рэспублікі, звязваюць паміж сабой раёны і рабочыя пасёлкі.

Для лепшага абслугоўвання працоўных у Беларусі будуецца многа аўтавакзалаў. Закончана будаўніцтва новага, з усімі выгодамі аўтавакзала ў Мінску. Да канца года будуць здадзены ў эксплуатацыю аўтавакзалы ў Брэсце і Гродна. Усяго да 1965 года запланавана пабудаваць на аўтастрадах 175 аўтапавільёнаў для кароткатэрміновага адпачынку пасажыраў, 93 аўтобусныя станцыі. У бліжэйшы час пачнецца будаўніцтва аўтобусных вакзалаў у Магілёве, Віцебску, Полацку, Гомелі, Рэчыцы...

Амаль кожны дзень аўтагаспадарка Беларусі папаўняецца новымі аўтобусамі. Толькі ў гэтым годзе Мінскі аўтобусны парк атрымаў ужо сто новых машын. 113 аўтобусаў прыбыло за сем месяцаў гэтага года ў Гомель. Многа новых машын атрымалі працоўныя Полацка, Навагрудка, Мазыра.

Вялікай папулярнасцю карыстаюцца ў працоўных рэспублікі базы аўтапракату. Захацеў чалавек паехаць у адпачынак, і да яго паслуг легкавая аўтамашына. Базы аўтапракату аўтамабіляў існуюць ва ўсіх буйных гарадах рэспублікі, а хутка аддзяленні іх пачнуць працаваць у раённых цэнтрах.

Я пазнаёміўся з электрыкам Мінскага завода аўтаматычных ліній Канстанцінам Казеем. Разам са сваёй сям'ёй ён падарожнічаў у гэтым годзе на «Масквічы» па дарогах рэспублікі, мінчанін Аляксандр Ляшко пабываў на Украіне.

...Ідуць, ідуць па дарогах аўтамабілі. Едуць людзі ў госці, едуць па справах, едуць замежныя турысты, каб пацікавіцца нашым жыццём.

Міхась БУРЫ.

◆

На здымках: 1. Дарога на Кобрын. 2. Прыпынак аўтобусаў на плошчы «8-га сакавіка» ў Мінску.

Фота аўтара.

З МІЖНАРОДНАГА ЖЫЦЦЯ

◆ ◆ ◆

Вынік безразважнага акта

НЬЮ-ЙОРК. Тэрмаядзерная канструкцыя, якую Злучаныя Штаты ўзарвалі ў космасе над востравам Джонстан (на Ціхім акіяне), прычыніла значна больш шкоды калязямной прасторы, чым прызнавалі амерыканскія ўлады.

Урадавая камісія па атамнай энергіі і міністэрства абароны нарэшце канстатавалі, што новы пояс радыяцыі, які ўзнік у выніку гэтага выбуху, больш інтэнсіўны, чым меркавалася. І, «магчыма, захаваецца на многа гадоў».

Яшчэ да таго, як Злучаныя Штаты ажыццявілі гэты безразважны эксперымент, відныя вучоныя ва ўсім свеце папярэджвалі аб небяспецы, але па-мілітарысцку настроеныя вучоныя ў Вашынгтоне адмахнуліся ад гэтых перасцярог, сцвярджаючы, што пояс радыяцыі хутка знікне.

У афіцыяльным паведамленні прызнаецца, што штучна створаная радыяцыя аказалася настолькі моцнай, што былі пашкоджаны сонечныя батарэі на трох амерыканскіх спадарожніках і што радыёсувязь з імі спынілася. Гэта спадарожнікі «Транзіт IV-B», «Траак» і «Арыэль».

У паведамленні гаворыцца, што даныя, атрыманыя са спадарожніка сувязі «Тэлестар», «сведчаць аб значным, большым, чым меркавалася, павелічэнні інтэнсіўнасці радыяцыі на вялікіх вышынях. Радыяцыя на гэтых вышынях, магчыма, захаваецца на многа гадоў».

Прызнанне сур'ёзных змяненняў, якія адбыліся ў калязямным асяроддзі, несумненна, з'явіцца сур'ёзным узрушэннем для амерыканскай грамадскасці, якая была схільна паверыць запэўненням Пентагона і камісіі па атамнай энергіі, што праводзімыя на Ціхім акіяне выпрабаванні на вялікай вышыні не будуць мець сур'ёзных вынікаў.

□ □

МЕНШАЕ ЛІХА

Як паведамляе «Дэйлі тэлеграф» (Англія), «У Сан-Францыска нядаўна атрыманы доўгачаканы спіс бяспечных месц, дзе можна было б схавацца ў выпадку ядзернай атакі. Спіс складзены корпусам грамадзянскай абароны. У яго ўключана памяшканне для льва ў заалагічным садзе.

Дырэктар амерыканскай грамадзянскай абароны, 74-гадовы адмірал у адстаўцы, А. Г. Кук сказаў, што бетонны будынак, дзе змяшчаецца леў, салідна абсталяваны стальнымі дзвярамі і мог бы супраць-стаяць атамнаму нападу. Ну, а як жа леў!

— Леў — меншае з двух ліх,—адказаў адмірал Кук».

□ □

МЕТРАБУДАЎЦЫ Ў КРАІНЕ ПІРАМІД

КАІР. Нядаўна ў Асуан прыбыла вялікая група савецкіх інжынераў, тэхнікаў і рабочых — спецыялістаў у галіне тунелебудавання, сярод іх многа метрабудаўцаў. Тут на берагах Ніла яны будуць прасякаць у скалах вадаскідныя тунелі, праходка якіх пачалася ўжо. Усяго будаўнікам Асуана трэба прабіць шэсць 320-метравых тунеляў. Гэта велізарныя складаныя збудаванні. Размеры тунеляў такія, што праз іх могуць прайсці самыя вялікія волжскія параходы.

У Асуан з Савецкага Саюза няспынна паступае высокапрадукцыйнае абсталяванне, прызначанае для будаўніцтва тунеляў.

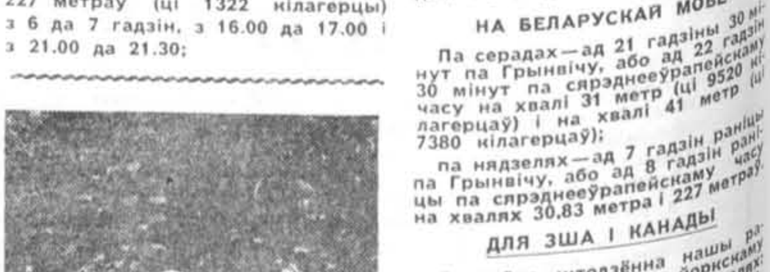

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕЎРОПЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднееўрапейскаму часу па сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1322 кілагерцы) з 6 да 7 гадзін, з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30;

на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін.

Па нядзелях — на хвалях 30,83 метра і 227 метраў з 8 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Па серадах—ад 21 гадзіны 30 мінут па Грынвічу, або ад 22 гадзін 30 мінут па сярэднееўрапейскаму часу на хвалі 31 метр (ці 9520 кілагерцаў) і на хвалі 41 метр (ці 7380 кілагерцаў);

па нядзелях—ад 7 гадзін раніцы па Грынвічу, або ад 8 гадзін раніцы па сярэднееўрапейскаму часу на хвалях 30,83 метра і 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскаму часу з 19.30 да 20.30 на хвалях:
31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў),
31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў),
41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 мінут па нью-йоркскаму часу на кароткіх хвалях:
31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў),
31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў),
41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

Знайшоў грыб! Фотаэцюд

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77, Дом друку. Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.